Urząd Regulacji Energetyki

Urzędowa regulacja obrotu ciepłem

Nowe trendy w regulacji ciepłownictwa

dr Paweł Bogusławski
Naczelnik Wydziału ds. Analiz i Gospodarki Ciepłowniczej
Departament Przedsiębiorstw Energetycznych

REC 2012
XVIII konferencja
Nałęczów

Urząd Regulacji Energetyki

Reminiscencja REC 2010
W przededniu wejścia w życie nowego rozporządzenia

- **Ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. Nr 7, poz. 52), zmiana w 1997 r. (Dz. U. Nr 160, poz.1085) – rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie ustalania taryf dla ciepła w 1997 r. i w 1998 r. wprowadza maksymalne wskaźniki wzrostu cen ciepła**

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 6 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie ciepłem, w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach (Dz. U. Nr 132, poz. 867 i z 1999 r. Nr 30, poz. 291)

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. Nr 96, poz. 1053)**

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. Nr 184, poz. 1902)**

- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. Nr 103, poz. 1423)**

1997/98 **1998** **2000** **2004** **2006** **? ?**

Urząd Regulacji Energetyki

Zasada ogólna

$$\text{Cena ciepła} = \frac{\text{Uzasadniony planowany przychód}}{\text{Planowana sprzedaż ciepła}}$$

Urząd Regulacji Energetyki

REGULOWANIE CEN CIEPŁA

koszty uzasadnione:
operacyjne
modernizacji i rozwoju
ochrony środowiska
uzasadniony zwrot z kapitału zaangażowanego w działalność

ujęcie prospektywne na bazie retrospekcji

bodźce
(taryfa wieloletnia, zwrot z kapitału)
Jakie będą w przyszłości ???

taryfa
ceny i stawki opłat oraz warunki ich stosowania

+

wynik finansowy przedsiębiorstwa

Urząd Regulacji Energetyki

„Polityka energetyczna Polski do 2030 r.”

Działanie 2.41.:

Zmiana mechanizmów regulacji

poprzez wprowadzenie metod kształtowania cen ciepła

z zastosowaniem cen referencyjnych

oraz bodźców do optymalizacji kosztów zaopatrzenia w ciepło

Sposób realizacji:

Przygotowanie nowych zasad regulacji cen ciepła sieciowego

poprzez wprowadzenie metody porównawczej – 2010 r.

Sukcesywne wdrażanie nowych zasad – 2011 r.

Działanie 2.42.:

Preferowanie skojarzonego wytwarzania energii

jako technologii zalecanej

przy budowie nowych mocy wytwórczych.

Urząd Regulacji Energetyki

11 marca 2010 r. weszła w życie

ustawa z dnia 8 stycznia 2010 r.

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

oraz o zmianie niektórych innych ustaw

(Dz. U. z 2010 r. Nr 21, poz. 104)

Urząd Regulacji Energetyki

art. 47, ust. 2 f . ustawy – Prawo energetyczne

Planowane przychody ze sprzedaży ciepła przyjmowane do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji, ***oblicza się*** *przy zastosowaniu*

wskaźnika referencyjnego

ustalanego przez Prezesa URE zgodnie z metodologią określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 5 i 6

i średnich cen sprzedaży ciepła*,*

o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c ustawy – Prawo energetyczne, nakłada na Prezesa URE:

obowiązek zbierania i przetwarzania informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie do 31 marca każdego roku, średnich cen sprzedaży ciepła, wytworzonego w należących do przedsiębiorstw posiadających koncesje jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji:

- *opalanych paliwami węglowym,*
- *opalanych paliwami gazowymi,*
- *opalanych olejem opałowym,*
- *stanowiących odnawialne źródła energii*

w poprzednim roku kalendarzowym.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. f ustawy – Prawo energetyczne wskazuje zakres działania Prezesa URE, do którego należy:

ustalanie i ogłaszanie wysokości

wskaźnika referencyjnego,

o którym mowa w art. 47

Urząd Regulacji Energetyki

od 3 listopada 2010 r. obowiązuje

rozporządzenie Ministra Gospodarki

z dnia 17 września 2010 r.

w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji

taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło

(Dz. U. z 2010 r. Nr 195, poz. 1291)

Urząd Regulacji Energetyki

§ 13 ust. 1 rozporządzenia określa uproszczony sposób wyznaczania planowanych przychodów ze sprzedaży ciepła

$$Pc = Qs \times Cc$$

gdzie:

Pc – planowane przychody ze sprzedaży ciepła dla roku stosowania taryfy [w zł]

Qs – planowana wielkość ciepła wprowadzonego do sieci ciepłowniczej lub sprzedanego bezpośrednio odbiorcom dla roku stosowania taryfy dla danego źródła ciepła [w GJ];

Cc – cena ciepła przyjęta przez przedsiębiorstwo energetyczne dla roku stosowania taryfy, **nie wyższą od ceny referencyjnej**, o której mowa w ust. 2 [w GJ]

Urząd Regulacji Energetyki

§13 ust. 5 rozporządzenia ogranicza wzrost przychodów przedsiębiorstwa stosującego uproszczony sposób kalkulacji taryfy

– do 2 pkt procentowych powyżej RPI (do 30 marca 2011 r.);

– do 2 pkt procentowych powyżej wzrostu średnich cen sprzedaży ciepła ze źródeł nie będących jednostkami kogeneracji (od 31 marca 2011 r. do 31 marca 2013 lub po dniu 31 marca 2014 r.);

– do 2 pkt procentowych w okresie wejścia w życie kolejnego okresu rozliczeniowego dotyczącego emisji CO2 (od 31 marca 2013 r. do 31 marca 2014 r.), powyżej:

$$\left(\frac{Csn + Ki^{CO2}}{Csn-1} - 1\right) \times 100$$

Urząd Regulacji Energetyki

§13 ust. 6 rozporządzenia szczegółowo wskazuje sposób obliczenia kosztu zakupu uprawnień do emisji CO2

$$Ki^{CO2} = \frac{(Ei - Esi) \times RC_{CO2}}{Qr}$$

gdzie:

Ei – średnioroczna wielkość emisji dwutlenku węgla przez jednostkę kogeneracji w latach 2009 – 2010,

Esi – wielkość bezpłatnych uprawnień do emisji dwutlenku węgla przydzielonych jednostce kogeneracji na wytwarzanie ciepła na 2013 r.

RC_{CO2} - cenę uprawnień do emisji dwutlenku węgla w kontraktach terminowych z dostawą w grudniu 2013 r. notowanych na rynkach terminowych, określona jako średnia z terytorium Unii Europejskiej, na których w tym okresie wolumen obrotów uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla był największy [w zł/Mg CO2]. Ceny określone podczas poszczególnych sesji notowań są przeliczane na złote według ogłoszonego przez NBP średniego kursu waluty, w której prowadzone były notowania, w dniu, w którym odbywała się sesja notowań, a jeżeli nie został ogłoszony średni kurs w tym dniu, stosuje się ogłoszony przez NBP kurs w najbliższym dniu poprzedzającym dzień sesji notowań,

Qr – średnioroczna ilość ciepła wytworzonego przez jednostkę kogeneracji w latach 2009 - 2010

Urząd Regulacji Energetyki

§14 ust. 1 rozporządzenia ujmuje przypadek elektrociepłowni nie korzystającej z uproszczonego sposobu

$$Pc = Pec - (Es \times Ce) - PMc - PMz$$

gdzie:

PMc – przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 ustawy,

PMz – przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 ustawy, w ilości wykazanej w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy.

Urząd Regulacji Energetyki

Przepis § 47 rozporządzenia

daje możliwość stosowania ceny referencyjnej

(średniej ceny ciepła publikowanej przez Prezesa URE w zakresie czterech paliw przy założeniu wskaźnika referencyjnego = 1)

bez ograniczenia wzrostu planowanych przychodów,

jednostkom kogeneracji,

które zostały oddane do eksploatacji po wejściu w życie rozporządzenia

!!!

Urząd Regulacji Energetyki

art. 194 Projektu ustawy – Prawo energetyczne (ver 1.23)

Przedsiębiorstw energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła w źródłach, w których ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji, stosuje w taryfach uproszczony sposób kalkulacji cen i stawek opłat dla ciepła wytwarzanego w tych źródłach, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 206

Urząd Regulacji Energetyki

art. 201 ust. 6 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Planowane przychody ze sprzedaży ciepła przyjmowane do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji, stosujących uproszczoną metodę kalkulacji taryfy, oblicza się przy zastosowaniu wskaźnika referencyjnego ustalanego przez Prezesa URE zgodnie z metodologią określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 207 oraz średnich cen sprzedaży ciepła, o których mowa w art. 180 ust. 2 pkt 23 lit. c

Urząd Regulacji Energetyki

art. 180 ust. 2 pkt 23 lit. c Projektu ustawy – Prawo energetyczne, nakłada na Prezesa URE:

obowiązek zbierania i przetwarzania informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie do 31 marca każdego roku, średnich cen sprzedaży ciepła, w poprzednim roku kalendarzowym, wytworzonego w jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji:

- *opalanych paliwami stałymi,*
- *opalanych paliwami gazowymi,*
- *opalanych olejem opałowym,*
- *stanowiących odnawialne źródła energii.*

Urząd Regulacji Energetyki

art. 196 ust. 1 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji lub obrotu ciepłem może ustalić taryfę, w której:

1) ceny i stawki opłat oblicza się jako iloczyn cen i stawek opłat ustalonych w obowiązującej taryfie i wskaźnika wzrostu cen i stawek opłat nie wyższego, niż wskaźnik zmiany kosztów, o którym mowa w ust. 2;

2) Nie wystąpiła zmiana warunków stosowania, w danym roku, cen i stawek opłat w stosunku do cen i stawek opłat w ostatnio stosowanej taryfie.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 196 ust. 2 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Wskaźnik zmiany kosztów, o którym mowa w ust. 1, oblicza się na podstawie średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym bezpośrednio poprzedzającym rok wprowadzenia do stosowania taryfy dla ciepła, określonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" i wskaźników, o których mowa w art. 180 ust. 2 pkt 23 lit. d i e, w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 207.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 180 ust. 2 pkt 23 lit. d Projektu ustawy – Prawo energetyczne, nakłada na Prezesa URE:

obowiązek zbierania i przetwarzania informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie do 31 marca każdego roku, wskaźników rocznych zmian kosztów paliw, stosowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje na wytwarzanie ciepła w jednostkach wytwórczych:

- *opalanych paliwami stałymi,*
- *opalanych paliwami gazowymi,*
- *opalanych olejem opałowym,*
- *stanowiących odnawialne źródła energii.*

Urząd Regulacji Energetyki

art. 180 ust. 2 pkt 23 lit. e Projektu ustawy – Prawo energetyczne, nakłada na Prezesa URE:

obowiązek zbierania i przetwarzania informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie do 31 marca każdego roku, wskaźnika średniej zmiany udziału kosztów strat przesyłowych, w kosztach ogółem we wszystkich systemach ciepłowniczych w kraju, należących do przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 195 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

ust. 1

Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji lub obrotu ciepłem ustala taryfę, stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej.

ust. 2

Taryfę dla ciepła należy kalkulować w sposób zapewniający:

1) Pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
2) Pokrycie uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w działalność gospodarczą wykonywaną w zakresie, o którym mowa w ust. 1;
3) Poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego.

ust. 3

Przedsiębiorstwo energetyczne ustalając taryfę zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 2, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 206 (błąd), jest obowiązane zapewnić ochronę odbiorców, w szczególności zapobiegać nieuzasadnionemu wzrostowi cen i stawek opłat.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 196 ust. 3 i 4 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Taryfę ustaloną na zasadach określonych w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne nie przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi URE. Do taryfy tej przepisów art. 195 nie stosuje się.

Taryfę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne stosuje przez ustalony okres nie krótszy niż 12 miesięcy

art. 180 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Do zakresu działania Prezesa URE należy w szczególności:

3) Kontrolowanie sporządzania i stosowania taryfy dla ciepła ustalonej na podstawie art. 194 oraz art. 196 pod względem zgodności z zasadami określonymi w ustawie

Urząd Regulacji Energetyki

art. 204 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 196 ust. 1;

1) po ustaleniu taryfy niezwłocznie powiadamia Prezesa o zamiarze wprowadzenia nowych cen i stawek opłat;
2) zamieszcza taryfę na swojej stronie internetowej określając termin wprowadzenia jej do stosowania;
3) powiadamia swoich odbiorców o nowej taryfie, co najmniej na 14 dni przed dniem wprowadzenia jej do stosowania.

Urząd Regulacji Energetyki

art. 234 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

ust. 1
Karze pieniężnej podlega ten, kto:

54) zawarł w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego korzystającego ze zwolnienia z obowiązku przedłożenia jej do zatwierdzenia na podstawie art. 196 ust. 3, zawyżone ceny lub stawki opłat;

Urząd Regulacji Energetyki

art. 234 Projektu ustawy – Prawo energetyczne

ust. 3

(…) kara pieniężna wynosi od 1% do 15% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na przedsiębiorstwo energetyczne (…)

ust. 5

Niezależnie od kary pieniężnej określonej w ust. 1 – 4 Prezes URE może nałożyć karę pieniężną na kierownika przedsiębiorstwa energetycznego, z tym że kara ta może być wymierzona w kwocie nie większej niż pięćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Urząd Regulacji Energetyki

REGULOWANIE CEN CIEPŁA W PROJEKCIE

NA BAZIE KOSZTÓW

+

uzasadniony zwrot z kapitału zaangażowanego w działalność

+

bodźce
(taryfa wieloletnia, zwrot z kapitału)

W SPOSÓB UPROSZCZONY

źródła z jednostkami kogeneracji stosują analizę porównawczą

Z ZASTOSOWANIEM WSKAŹNIKA

RPI

+

Wzrost kosztów paliw (strat w sieci)

wynik finansowy przedsiębiorstwa

Czy w przyszłości będzie miejsce na kolejne bodźcowe metody regulacji ciepłownictwa, na przykład aukcje ceny kilku źródeł będących własnością różnych podmiotów a zasilających jeden system ciepłowniczy ???

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Urząd Regulacji Energetyki

Paweł Bogusławski

REC 2012
XVIII konferencja
Nałęczów